

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXXII. évfolyam 12. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat * **2025. december**

A tartalomból:

5. 30 éves a Szent Gellért iskola

8. Adventfeszít

15. Rózsahelyi iskola:
„A láng őrzői”

„Tedd, hogy legyen békesség idelent!”

Fáy Ferenc: Betlehem

A csillag régen nem ragyog,
– megkoptnak mind a csillagok.

Csak vér van, könny és vad hadak
s riadt, lapító házfalak.

A három király, számsorok
– osztás, szorzás – közt hánytörög;

s lázas álmokkal méri le:
megérte-e? Megéri-e?

A pásztorok meg, nagy subák
alatt álmodnak új csodát:

több esőt, gazdagabb napot
s a báránykákért kamatot.

És sár van, csönd s a csönd alatt:
véres virágok alszanak.

(Karácsonyi versek -
lásd még az Irodalmi oldalon)

Istentől megáldott,
békés, boldog karácsonyt
kívánunk minden kedves
Olvasónknak!

A Képviselő-testület a novemberi ülésen 16 napirendi pontot tárgyalt nyílt ülésen, és hármát zárt ülésen. Az alábbi döntések születtek.

1. A zártkerti ingatlanok művelés alóli kivonásáról szóló rendelet megalkotása

A zártkerti ingatlanok eredetileg mezőgazdasági célokat szolgáló területek voltak, melyek a háztáji gazdálkodást szolgálták. Az eltelt évtizedek alatt sok zártkert tényleges használata átalakult. Egyre kevésbé használták őket gazdálkodásra és gyakran épültek e területekre nyaralók, hétvégi házak, de akár lakóházak is. Ezeknek a területeknek a jogi helyzete és a tényleges állapota egy idő után jelentősen eltért egymástól.

A legtöbb zártkert az ingatlan-nyilvántartásban jelenleg is mezőgazdasági művelési ágban (pl. szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, gyepek) szerepel, de ténylegesen üdülési vagy lakás célra használják ezeket. Vannak azonban olyan zártkerti ingatlanok is, amelyeket már az ingatlan-nyilvántartásban is kivontak a mezőgazdasági művelés alól. Így ezek tulajdoni lapján a művelési ágnál már a „kivett” megnevezés szerepel.

A zártkert ingatlan-nyilvántartásban szereplő művelési ágának azért van különös jelentősége, mert amennyiben a zártkert a tulajdoni lap szerint művelés alatt áll, akkor vonatkoznak rá a termőföld védelmére, használatára, birtoklására, forgalmára vonatkozó jogszabályok, amelyek korlátok közé szorítják ezen ingatlanok használatát, beépíthetőségét és átruházását.

A zártkerti ingatlanok tulajdonosai 2017. december 31-ig élhetnek az egyszerűsített, díjmentes kivonás lehetőségével, amely lehetővé tette, hogy „művelés alól kivett területként” vegyék nyilvántartásba azokat a földhivatali eljárásban. Akik elmulasztották ezt a határidőt, azok számára az egyszerűsített eljárás lehetősége megszűnt, és az ingatlan átminősítése már a Földforgalmi törvény szabályai szerint zajlik, ami jóval körülményesebb és hosszadalmasabb folyamat.

Ezért is bír különös jelentőséggel és lakossági érdeklődéssel az ingatlan-nyilvántartásról szóló jogszabály módosítása, ami alapján az önkormányzat rendeletben lehetővé teheti, hogy a tulajdonos kérje a zártkerti ingatlan művelési ágának „művelés alól kivett” területként történő bejegyzését. A fenti változással összhangban módosították a termőföld védelméről szóló törvényt is. A módosítás szerint nem minősül más célú hasznosításnak, ha a zártkert művelés alóli kivonása az ingatlan-nyilvántartási törvényben lehetővé tett módon, az önkormányzati rendeletben foglaltaknak megfelelően történik.

Ez azt jelenti, hogy ebben az esetben sem külön földügyi hatósági engedélyezés, sem földvédelmi járadék megfizetése nem lesz szükséges a kivonáshoz.

A termőföldekre vonatkozó elővásárlási jog a kivett zártkertet nem érinti. Földforgalmi törvény szerint az elővásárlási jog csak a „termőföldnek minősülő ingatlanokra” vonatkozik. Ha egy zártkerti ingatlan művelésből kivont, azaz „kivett” jogi jellegűvé válik az ingatlan-nyilvántartásban, már nem számít termőföldnek, így a Földforgalmi törvény hatálya alól kikerül.

Fontos azonban kiemelni, hogyha egy zártkerti ingatlan „művelés alól kivett” státuszt kap, az még nem jelenti automatikusan azt, hogy beépíthető is lesz. Ahhoz, hogy egy zártkerti ingatlan ténylegesen beépíthető legyen, szükséges az építési szabályok vizsgálata: különösen az övezeti besorolás (Pl. hétvégi házas üdülőterület, kertes mezőgazdasági terület övezete, stb.), és a telek méret megfelelőssége.

Tekintettel arra, hogy Gyomaendrődön elsősorban a holtágak, közvetlen vízpart mellett elhelyezkedő zártkerti ingatlanokra jellemző, hogy azok jogi helyzete és a tényleges állapota – az ingatlannyilvántartás szerinti művelési ága és tényleges használata – eltér egymástól, valamint a tulajdonosok többsége nem élt a 2017-ig fennálló egyszerűsített, díjmentes kivonás lehetőséggel, vagy 2017. után szerzett tulajdonjogot, ezért döntött a Képviselő-testület a rendelet megalkotása mellett. A rendelet hatálya kiterjed Gyomaendrőd város közigazgatási területén lévő ingatlan-nyilvántartásban zártkertként nyilvántartott ingatlanokra, minden

természetes személyre, jogi személyre és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre, mint a rendelet hatálya alá tartozó ingatlan tulajdonosára. Ez a rendelet 2025. december 1-jén lép hatályba.

2. Gyomaendrőd Város képviselő-testülete a TOP PLUSZ-6.1.4-23 kódszámú, „Aktív turizmus fejlesztése” című Pályázati Felhívás keretében beadásra kerülő „Körös körül Békésben” című támogatási kérelem vonatkozásában hozzájárult, hogy a település meghatározott pontjain kerékpáros megállóhelyek, pihenőhelyek, vízi megállópontok, kiszállópontok létesüljenek.

3. Az Önkormányzat a felkérte a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola, Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola, valamint a Kállai Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola fenntartóját, a Gyulai Tankerületi Központot, és a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnáziumot, illetve az AASZC Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumot, hogy beszámolójukkal tájékoztassák az önkormányzatot az oktatási intézmények 2024/2025-es tanévi működéséről. A beszámolóban bemutatásra kerültek a tanulói létszámok, osztálysámok, különleges bánásmódot igénylő gyermekek aránya, osztályátlagok, továbbtanulási mutatók, pedagógusok foglalkoztatása, a jövőre vonatkozó tervek, elképzelések, illetve minden olyan adat, körülmény, mely számunkra megismerhető, valamint esetleges javaslatok, melyhez önkormányzatunk együttműködése, döntése szükséges.

4. A Magyar Közút Nonprofit Zrt. Békés Vármegyei Igazgatósága beszámolójában tájékoztatta önkormányzatunkat a településünket érintő közutak működtetéséről. A beszámolóban bemutatják az előző évben a városunkban megvalósított karbantartásokat, felújításokat, beruházásokat és a jövőre vonatkozó terveket, elképzeléseket, illetve minden olyan adatot, körülményt, amely a képviselő-testület számára megismerhető, valamint leírták esetleges javaslataikat, melyekhez önkormányzatunk együttműködése, döntése szükséges.

5. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a Hunyai, Csárdaszállási, Gyomaendrődi Önkormányzati Tűzoltóságnál szolgálatot teljesítő tűzoltók részére történő bérkiegészítés 2025. évi kifizetéséhez 1.926.000 Ft összegben többlettámogatást biztosít.

6. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a „Gyomaendrőd Endrőd - Középső (Csókási), a Hantoskerti, a Fűzfászugi, a Révzugi, a Torzsászugi, a Németzugi holtág, valamint a Vajda tó halgazdálkodási jogának haszonbérbe adására, továbbá a halgazdálkodási joghoz szorosan illeszkedő vagyonelemek, a Fűzfás zugi versenypályához szervesen kapcsolódó parkoló, a gáton elköszült makadámút, kiszolgáló épület, illetve a Csókási zug belső részének bérbeadása” című pályázat nyerteséül a Körösvidéki Horgász Egyesületek Szövetsége pályázót hirdette ki. Részére a pályázati kiírás szerint, a pályázatában vállalt feltételekkel a pályázat tárgyát képező holtágak halgazdálkodási jogát haszonbérbe, illetve a halgazdálkodási joghoz szorosan illeszkedő vagyonelemek hasznosítását bérbe adja 10 év időtartamra, 2026. január 1. napjától 2035. december 31. napjáig.

7. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat 2025. évi fordulójában 10 fő „A” típusú pályázatot részesít támogatásban 10 000,- Ft/fő/hó összegben a 2025/2026-os tanév 2. félévére és a 2026/2027-es tanév 1. félévére vonatkozóan, valamint 1 fő „B” típusú pályázatot 5 hónap időtartamra ugyanekkora összegben.

8. A Képviselő-testület jóváhagyta az Önkormányzat 2026. évi belső ellenőrzési tervét.

9. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete köszönettel elfogadta a Kiszéti Gyógyászalóért Alapítvány által felajánlott 3 millió forint összegű adományt a Városi Egészségügyi Intézmény egészségügyi eszközbeszerzéséhez.

10. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete, mint a társaság alapítói jogait gyakorló testülete elfogadta a Zöldpark, a Gyomaszolg Ipari park, a Liget Fürdő, valamint a Földkezelő Kft. 2025. háromnegyed éves gazdálkodásáról készített beszámolóját.

11. A Képviselő-testület elfogadta a 2026. évi rendezvények tervezetét.

12. A Képviselő-testület támogatta Dinya Livia kinevezését a Határ Győző Városi könyvtár intézményvezetői munkakörére. A megbízás 2026. január 1-től 5 évre szól.

Gyomaendrőd, 2025. 11. 27.

Farkas Zoltánné

Katolikus oldal

Hol van a magasság és hol van a föld?

Iz 9,1-3.5-6; Tit 2,11-14; Lk 2,1-14

„Az angyalt hirtelen nagy mennyei sereg vette körül. Istent dicsőítve ezt zengték: »Dicsőség a magasságban Istennek, és békesség a földön a jóakarató embereknek!«”

Hol van a magasság, és hol van a föld? Erre a kérdésre ez az éjszaka: Jézusnak, Isten egyszülött Fiának megtestesülése megdöbbentő választ ad.

A magasság Isten sajátos létmódja, minden emberi elképzelést meghaladó létezése, transzcendenciája. Az örök-kévalóság, ahol Istent szent angyalok veszik körül.

Csakhogy ettől az éjszakától kezdve a magasságos ég leszált Mária ölébe, és közöttünk lakik! Hiszen ahol Jézus van, ott van az Atyaisten és a Szentlélek is. Mától kezdve lokalizálni lehet az Istent, a végtelen mennyet! A történelem és a világmindenség értelme nem ott van, ahol az emberi bölcsesség keresi, hanem itt, a szent megtestesülésben.

És a föld? Hol van a föld, amelyről az angyalok énekelnek? Hiszen az Úr

megadja kegyelmét, és földünk megtermi gyümölcsét – adventi vágyunk beteljesült.

Az Úristen kegyelme Jézus Krisztus, akit elküldött, de ő nemcsak az égből, Istentől való, hanem a Föld gyümölcse is. A teremtő Szentlélek Mária testéből alkotta meg az örök Ige testét. Így az anyag, a föld anyaga az égbe, Isten világába emelkedett. Jézus emberi teste mutatja a föld és az egész anyagi világ rendeltetését, hogy egy nap Isten jelenlététől fog ragyogni. Nemcsak az ég szállt le a földre, hanem a föld is felszállt az égbe. Minden átváltoztatás ennek ti tokzatos megvalósulása.

Ezért, ha engedünk a mai éjszaka isteni varázslatának, átélhetjük az eljövendő világ ártatlan szépségét.

Karácsony éjszakájának üzenete hatalmas felszólítás: állj be annak a világnak az építésébe, amelyet Isten akar, hiszen másnak úgyszincs jövője! Dicsőítsd Istent az angyalokkal együtt, és légy jóakarató ember. Nem olyan, aki egyszer-egyszer jó elhatározást tesz, hanem aki szüntelen Isten akaratát keresi, és ha

megtalálta, meg is teszi.

Urunk, Jézus Krisztus, engedd, hogy Karácsony éjszakájának üzenetét a maga teljességében megérthessük és életre is váltsuk! Segíts, hogy ne csak egyszer-egyszer tegyünk jó elhatározást, hanem szüntelenül Atyád akaratát keressük, hiszen ebben van örök jövőnk, végső boldogságunk. Add, hogy valahányszor szentáldozáshoz járulunk, tudatában legyünk annak, hogy szentséges Testedben az új teremtés egy darabkáját vesszük, mely által az örök isteni élet bontakozik bennünk, s törékeny emberiségünk a mennyei dicsőségbe emeltetik.

Barsi Balázs

30 éves a Szent Gellért Katolikus Iskola

Tímár Erzsébet főigazgató asszony beszéde

Kedves Ünneplők!

Tisztelettel és szeretettel köszönöm kedves vendégeinket, egykori és jelenlegi kollégáinkat, és mindenkit, aki jelenlétével megtisztelt bennünket az iskolánk fennállásának 30. évfordulója alkalmából rendezett jubileumi ünnepségünkön. Köszönöm, hogy elfogadták meghívásunkat.

Babits Mihály szavait idézem:

„A jelent csak a múltból lehet megérteni,

A jövőt csak a múlt alapjára felépíteni.”

Mai összefüggésünk célja, hogy felidézzük mindazokat, akik részei voltak az iskola elmúlt 30 évének, akik mindig többet és többet akartak tenni az iskoláért, az ide járó gyermekekért. Emlékezünk az iskola alapítóiira, igazgatóira, pedagógusaira, akik megteremtették azt a szellemiséget, amit az iskola ma is követ. Emlékezünk a végzett diákokra, akiknek a jövőjét, az életben boldogulását itt alapozták meg. Bízunk abban, hogy értékes, igazi keresztény emberként élnek. Hiszen »aki jó magot vet, jó aratást vár«. Nagy öröm számunkra, hogy egyre többen már gyermeküket hozzák az alma materbe.

Történelmi méretekhez viszonyítva a 30 év nem túl hosszú időszak, nekünk mégis jelentős, mert ide kötődik életünk hosszabb-rövidebb korszaka. A két évszám 1995 és 2025 közötti időszakban újabb és újabb évfolyamok indultak útjukra az iskola falai közül, generációk nőttek fel.

Mielőtt bárki megjegjedne, nem fogom most az elmúlt 30 év eseményeit ujjhegyre szedni, de azt gondolom, hogy hálaadásra okot adó, hosszú időszak ez, melyet méltó módon szeretnénk most önökkel együtt megünnepelni.

1995-ben országosan is az elsők között kezdte meg működését, itt Gyomaendrődön a katolikus iskola. Többen tervezték, álmodták meg ezt az intézményt, de most szeretném kiemelni Iványi László tiszteletbeli kanonok úr lelkes, nehéz, erőt és kitartást igénylő munkáját, aki kezdeményezője és megvalósítója volt annak a tervnek, hogy városunkban ismét elindulhasson az egyházi oktatás, ráadásul egy teljesen új, korszerű épületben.

Iskolánk honlapján olvasható, hogy ez az álom, napról napra hogyan formálódott, változott és vált valóra, mennyien segítettek megvalósítását.

Kedves Atya! Hálával és tisztelettel gondolunk vissza arra az időre, amikor az Ön hite, elhivatottsága és kitartása életre hívta iskolánkat. Az a szikra, amelyet három évtizeddel ezelőtt meggyújtott ma is világít, gyermekeink tudásában, közösségünk erejében és a keresztény értékek mentén való

nevelésükben. Kívánjuk, hogy a Jóisten áldása kísérje továbbra is életét, szolgálatát, és adjon Önnek erőt egészséget.

Sokat tett, küzdött az iskola elindításáért és működéséért első igazgatónk: Kiss Pálné, Ida néni, aki sajnos már nem örülhet ma velünk. De tanító szándékú szavai, mondatai még ma is visszacsengenek fülünkben. Hálás szívvel emlékezünk rá.

Tisztelettel köszöntöm körünkben Kiss Pál volt igazgató urat, aki feleségétől vette át az igazgatói feladatok terhét, s szintén a kezdetektől segítette és támogatta iskolánk útját. Köszönjük azokat az éveket, amikor vezetőként példamutató odaadással irányította iskolánkat. Az Ön munkája, elhivatottsága biztos alapot teremtettek ahhoz, hogy ma egy erős és értékközpontú közösségben ünnepelhesünk.

1995-ben két osztállyal indult meg az oktatás. Az egyik osztályt Ida néni tanította, a másik osztálynak, Molnárné Majoros Katalin lett az osztályfőnöke. Kedves Katika! Köszönjük, hogy szeretettel, türelemmel és hivatástudattal nevelt azokat a diákokat, akik azóta is büszkén vallják magukat az iskola első nemzedékének. Példamutató emberséged, gondoskodó figyelmed és szelíd következetességed maradandó nyomot hagyott mindannyiunkban. Munkádnak gyümölcse tovább él az iskola szellemiségében és azok szívében, akiket tanítottál, terelgetté, bátorítottál.

Kollégáink fáradozása, a keresztény értékek melletti kiállása nem volt hiábavaló. Az elmúlt három évtized bebizonyította, hogy megvalósítható az induláskor kitűzött cél, melyet Tóth Árpád így foglalt tömören össze: »büszkén vinni bölcs tudást és ép hitet».

Mára már ismertek és elismertek letünk itt a városban, és a Szeged-Csanádi

Egyházmegye iskolái között is számon tartanak bennünket. Mindez a diákok, a szakmailag jól felkészült tantestület, a segítő-támogató szülők, és nem utolsósorban a lelki, erkölcsi, valamint anyagi biztonságot nyújtó Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóságnak köszönhető.

Mint Önök is tudják iskolánk 30 éves jubileuma alkalmából különleges ajándékkal gazdagodtunk: egy új, rekortán borítású kézilabdapályával. Szívvel köszönjük főigazgatónk támogatását és elkötelezettségét, mellyel hozzájárult ahhoz, hogy tanulóink korszerű, biztonságos és inspiráló környezetben sportolhassanak.

Hogy méltó módon ünnepelhesük ezt a jubileumot iskolánk folyosóit kifestettük, tantermeink megkopott padlóit újakra cseréltük, a régi, még a Máltai Szeretszolgálattól kapott ebédlőasztalaink helyett újakat vásároltunk, egyúttal az ebédlőnket is felújítottuk. Iskolánk udvarán fedett kerékpártároló lett kialakítva. Megjavítottuk a játszótéri eszközeinket. A régi drótkerítést, melyet annak idején a hívők és a támogatók jelképesen méterenként vásároltak meg, szintén felújítottuk. Az ehhez szükséges anyagi forrást a Szeged-Csanádi Egyházmegye biztosította Dr. Kiss-Rigó László Püspök atya és Dr. Lipcsei Imre főigazgató úr döntése alapján.

Valamennyiünk nevében szeretném megköszönni a beruházás megvalósítása érdekében végzett áldozatos munkáját Varga Tibor műszaki vezetőnek, Sztrémi Zsuzsanna vezető pályázati referensnek és a kivitelező Novus Dom Kft. vezetőjének, Földi Mihálynak és munkatársainak.

Szeretném megköszönni mindenkinek – kanonok úrnak, esperes úrnak, főigazgató úrnak, szülőknak, pedagógusoknak, dolgozóinknak, az iskolánkkal kapcsolatban álló szervezeteknek, a város vezetőinek –, hogy az elmúlt években segítették, támogatták, erősítették iskolánkat. Ma azért jöttünk össze, hogy az elmúlt 30 évet rövid visszaemlékezéssel megelevenítsük, s bemutassuk sikereinket, eredményeinket, azaz, hogy összekapcsoljuk a múltat a jellel! Természetesen nem törekedtünk a teljességre, hiszen ez úgyszólván lehetetlen lenne.

Ez a mai délután is jó alkalom arra, hogy megmutassuk: mindenki ügyes valamiben. Tanítványaink a legjobb tudásuk szerint igyekeznek önöknek örömet szerezni, de nem művészek; még!

Márai Sándor azt mondja: »Az igazi remekmű néha nem is olyan tökéletes, csak sugárzik. Az utolsó ecsetvonást, a tündérit, az Isten végzi el...«

Fogadják szeretettel műsorukat.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Floorball megyei diákolimpia

Iskolánk tanulói 2025. november 04-én a Floorball Diákolimpia Békés Vármegyei döntőjén vettek rész Gyulán. A döntőbe négy csapattal, 23 tanulóval neveztünk. A 3. korcsoportos fiú csapat II. helyen végzett (Hunya Zénó, Szabó Noel, Gyórfi Dániel, Papp Benedek, Miklovicz Ákos, Czeglédi András) ezzel a szép eredménnyel továbbjutott az országos elődöntőbe.

A 3, 4 korcsoportos lány csapataink és a 4. korcsoportos fiú csapatunk a IV. helyen végeztek.

3. korcsoport lányok: Dobó Netti, Majoros Réka, Kis Virág Anna, Kis Diána, Parrag Ágota

4. korcsoport lányok: Hegedűs Szofi, Benyó Liliána, Tóth Mirill, Kabai Regina Lilla, Farkas Orsolya

4. korcsoport fiúk: Gecse Péter, Juhász Attila, Benyó Márk, Jambrik Zsolt, Szabó Bence, Tóth Dominik

Filharmonia – ifjúsági hangverseny

Négy harsona és két különleges ütőhangszer segítségével vezet-

tek bennünket a művészek a zene különleges világába. Képzletet, fantáziát és kezeket megmozgató utazás részesei lehettünk ma a Four Bones Quartet koncertjén.

Versfolyam – 2025

Idén is részt vett iskolánk a Versfolyamon. Minden osztály képviseltette magát a közös versmondáson, amikor József Attila egyik istenes versét mondtuk el. Ezzel az 1925-ben – éppen száz éve - született költeménnyel emlékeztünk a 120 éves költőre.

Színházlátogatás

Békéscsabán a Jókai Színházban jártak kisiskolásaink, a második és harmadikosok, ahol a Furfangos mese c. zenés előadást tekintették meg.

Nyelvész Országos Anyanyelvi Tanulmányi Verseny

Iskolánk öt diákja vett részt a nyelvész Országos Anyanyelvi Tanulmányi Verseny iskolai fordulóján!

Varga Soma (3.o.), Feke Zelina Éda (3.o.), Takács Kinga (3.o.), Csemniczky Anna (4.o.), Papp Kincső (8.o.)

Köszönjük felkészítő pedagógusainknak a szeretetteljes támo-

gatást és bátorítást! Büszkék vagyunk diákjaink szorgalmára, kitarására!

Tanulmányi ösztöndíj

Putnoki Noémi második osztályos tanulónk elnyerte a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat tanulmányi ösztöndíját. Szorgalmának, kitartásának köszönhetően szép tanulmányi eredményei vannak, mellyel példa lehet osztálytársai, hasonló korú társai előtt.

Diákolimpia Junior Fesztivál

Jó hangulatú délutánt töltöttek kisiskolás diákjaink a sportcsarnokban, ahol korosztályuknak megfelelően versenyeztek a környékbeli iskolák gyermekeivel.

30 éves a Szent Gellért

Iskolánk ebben az évben ünnepelte fennállásának 30. évfordulóját. Októberben a szülőkkel, novemberben más meghívott vendégekkel emlékeztünk e jeles fordulóra. A jubileumi rendezvény közös hálaadó szentmisével kezdődött, amelyen együtt adtunk há-

lát az elmúlt három évtized áldásaiért. Ezek után került sor az új rekortán sportpálya átadására és megszentelésére. Az ünnepségen felelevenítettük az iskola történetének legmeghatározóbb pillanatait: az alapítás bátor lépését, az évek során megvalósult fejlesz-

téseket, valamint mindazok áldozatos munkáját, akik hivatásukból fakadó szeretettel építették, gazdagították az intézményt. Külön köszöntöttük azokat az alapítókat, pedagógusokat, akik a kezdetektől szolgálják az iskolát. A programot diákjaink ünnepi műsora zárta, amely méltón tükrözte az intézmény keresztény értékeit és közösségi szellemét.

A 30 éves jubileum egyszerre volt hálaadás és előrettekintés: megerősített bennünket abban, hogy továbbra is olyan iskolát szeretnénk építeni, ahol a hit, a tudás és a szeretet formálja a jövő nemzedékeit.

Népdaléneklési verseny

„Az ének szebbé teszi az életet, az éneklők másokét is.” (Kodály Zoltán)

Szeged-Csanádi Egyházmegye Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézet népdaléneklési versenyt hirdetett. Az egyházmegyei döntő november 20-án rendezték meg Szegeden. Iskolánkat

Vatai Boglárka 4. osztályos tanuló képviselte, akit különdíjjal jutalmazott a zsűri.

Felkészítője: Gecseiné Sárhegyi Nóra

„A láng őrzői”

Kmellár Levente 4. osztályos tanuló „A láng őrzői” rajzpályázaton I. helyezést ért el.

Felkészítő pedagógusa: Kis-Turcsányi Andrea.

Egyházmegyei játékos bibliatörténeti vetélkedő

Tizenharmadik alkalommal rendeztük meg játékos bibliatörténeti vetélkedőnket, amelyen idén nyolc csapat vett részt az egyházmegye katolikus iskoláiból. Idén központi témánk: Szent Gellért élete volt. A diákok kreatív és gondolkodtató feladatokon keresztül idézték fel a szent tanítói munkáját, hitvalló bátorságát, vértanúságát.

A programhoz rajzpályázat is kapcsolódott, amely szintén Szent Gellért alakjára összpontosított. A beérkezett alkotások sokszínűsége és igényessége jól mutatta, milyen mélyen megérintette a gyerekeket a szent példája.

A vetélkedő célja nem csupán a tudás elmélyítése, hanem a közösségi élmény és a hitben való növekedés is. A résztvevő csapatok lelkesedéssel és felkészültséggel gazdagították a rendezvényt, amelyet jövőre is szeretnénk folytatni.

A versenyben részt vevő iskolák helyezése:

- I. Karácsonyi János Katolikus Általános Iskola – Gyula
- II. Hunyadi János Katolikus Általános Iskola és Óvoda – Békésszentandrás
- III. Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda – Mezőtúr
- IV. Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium – Gyomaendrőd
- V. Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskola és Óvoda – Békéscsaba
- VI. GFE Gyakorló – Szarvas
- VII. Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda – Sentes
- VIII. Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda - Orosháza

Adventfeszt

„Király vagy!” Adventfeszt 2025 – Szeged

2025 novemberének utolsó péntekjén általános és középiskolás fiatalok részére rendezték meg a Szeged–Csanádi Egyházmegye ifjúsági adventi lelki napját. Célja: „az egyházmegye területén működő katolikus iskolák, hittanosaik, 14 és 18 év közötti fiatalok számára egy találkozási alkalmat biztosítsanak, ahol megerősítik egymást közös útjukban.”

Gyomaendrőd három általános iskolájából és a gimnáziumból mintegy harmincnégyen, valamint az őket kísérők, közös dicsőítéssel vettek részt, hallgattak közérdekű kérdésekre válaszoló papcornozó fiatal atyákat, Tapodi Krisztián atya tanúságtételét, szentmisét. A lelki nap zenei szolgálatát az Eucharist zenekar látta el.

Fényképalbum

Kedves Olvasók!

A Fényképalbumban most befejezzük az Endrődiek Baráti Köre tevékenységéről, gyűléseiről korabeli fényképek közlését. Reméljük, hogy örömet szerezünk az Olvasóknak, ha sikerült saját magukat vagy ismerőseiket felfedezni a képeken.

Az anyagot **Giricz László** bocsájtotta rendelkezésünkre, köszönet érte.

Trodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

„Tedd, hogy legyen békesség idelent!”

Pusztai Sándor:
Betlehemi éj

A hold beszűrt a kunyhórepedésen,
Ezüst halmot hintett szerte szépen.
A glória már fényes messze zengett.
Elaludtak. Szendergett a C gyermek.
Mária édesen, a bölcsőre hajolva,
József, az ács, s fejénél a szalma.
Aludt a csacsi és a hű ökör.
Ez éjjel nem riadt egy kutya se föl.
Bogrács alatt a tűz, csuporban a tej,

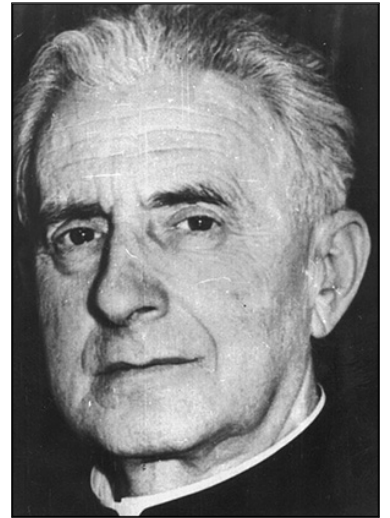

*Pusztai Sándor
Csigó László felvétele*

A fák, a bokrok, mind. És száz virágkehely.
Aludt a jószág. A tágas gádorok.
A mindig virrasztó csordapásztorok.
Egy kis bari, tán álmán, bégetett.
Sóhaja gyapjak tavába veszett.
Aludt a ház. A csend. A kispatak.
Háztető a nád. S a ház előtti pad.
Aludt a szerszám, a szíj, ostonon a nyél.
Cyalogúton, állva, elaludt a szél.
Cyöngyháztollú szárnyal mind, a madarak.
Aludt az éj is, egy nagy fa alatt...

A glória már csak szinte zümmögött,
Mint a hold zenéje alvó fű között.

A Húség virraszt csak
Léptét hallani,
Hogy ébren legyen itt
Mindig valaki...

Sík Sándor:
Karácsonyi álom

Magyar karácsony fekete-fakója
És minden, ami mostani, múltjon,
Száz pici gyertya gyújtatlan gyúljon,
Csillagos álom pelyhes takarója.
Álom, álom karácsonyi álom! –

Álom, álom... Betlehemben
Kicsike Jézus megszületett.
Szép Szűz Mária, egek ékessége,
Mi bűnös lelkünk egy édessége
Csókkal hajol a jászolka tövébe,
Kicsi Jézuskára rájanevet.
Édes kicsi Jézus, mindenlátó Jézus,
Ügyefogyott népre, ránk mosolyog
Csilló levegő-égben, boldog fényességben
Nekünk dalolnak angyali karok.

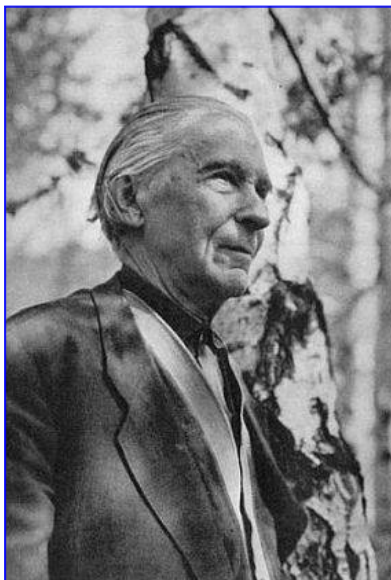
„Dicsőség, dicsőség mennyben az Istennek,
Békesség, békesség földön az embernek!”

Álom, álom... Kegyes kicsi Jézus,
Panaszkodjunk-e teneked?
Okos kicsi Jézus, igazlító Jézus,
Hiszen te jól tudsz mindeneket!
S te, fényes szép angyalsereg,
A békességet is ismered!
A békesség – te jól tudod, – meleg cipő:
És édesanyja a bánsági búza.
A békesség a nagy hegyek nyugalma:
És homlokukat a Tátra koszorúzza.

A békesség egy csendes kicsi napsugár talán,
Amely a mély komoly vizek tükrén remeg:
De máshol még nem látják szegény magyar szemek,
Csak Pozsony ős Dunáján és Szent Anna taván,
A békesség a kassai harangszó,
S a székely falukon a pásztorok miséje
Kétszerte szent!...
Dicsőség a magasban... Kicsi Jézus,
Tedd, hogy legyen békesség idelent!

Dicsőség, dicsőség a magasságoknak,
Békesség a földön, békesség, békesség
Szegény magyaroknak.

**Áprily Lajos:
Karácsony-est**

Angyal zenéje, gyertyafény –
kincses kezem hogy lett szegény!

Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó, meleg simogatást.

Mi győzött érdességemen?
Mitől csókolhat úgy kezem?

Simogatást mitől tanult?
Erembe Krisztus vére hullt?

Szemembe Krisztus-könny szökött! –
kinyúló kézzel kérdezem.

Áldott vagy a kezek között,
karácsonyi koldus-kezem.

**Juhász Gyula:
Betlehemi üzenet a vakoknak**

Testvéreim, egy látó küldi néktek
Üdvözlétül ma könnyes szavait,
Ki mindig fájón és szédülve nézett
Egy szép pokolt, mely földnek hivatik.
Ő onnan jött, hol a magas mennyeknek
Szférája zeng és csillaga ragyog,
Szemében még e fény árnyéka reszket,
Az édené, mit sírón elhagyott.
Mint nagy elődje, Milton, aki vak volt,
Ő is szeretne látni víg eget,
Túl minden földi harcon és kudarcon
Felé örök világok intenek.

Testvéreim, itt mind vak, aki balgán
Tűnő örömben üdvöket kutat,
Ki istent vár a múltó gyönyör arcán:
Mind vak szegény, ki nem talál utat.
És nem vak az és ő meg fogja látni
Istent magát mind, kinek lelke fény,
Minden világi pompák csillogási
Kialszanak, ha Isten fénye kél.
Szeressetek: ezt mondja az Apostol
S ennél különbet nem mond senkise.
A betlehemi békés csillagokból
Üzeni ezt ma a Szívek Szíve!

**Mécs László:
Karácsony**

*Mécs László
Balla Demeter fotója*

Mesével nagy gyermekszemedben megjöttél újra szent karácsony,
jöttél szívekbe sekrestyésnek: gyertyásan gyúljon az öröm.
És minden oltár átkot fáklyáz, ökölbe görbül a köröm,
vér csurran a karácsonyfáról, könny gömbölyül az új kalácson...
Naptámadattól naplenyugatig csendőrszurony feszül az égnek:
úgy tartják az álcillagokkal kicifrált rongyos horizontot...
Hol most az angyal? Az, ki régen ez éjen békeszárnyat bontott!
Szuronyban szárny fennakadt és megfagyott ajkán az ének...
Magányom ablakán kinézek a Krisztus-éhes éjszakába,
a tél korán jött: kertem mélyén sok megfagyott virág-kísértet
bólint, és zörren hófödötten, és sírnak, hogy csak félig éltek...
A szél futkos füttyös bolondként, s rugdalja őket pajkos lába...
A kerten túl az utcamedre: ott hőmpölyög a nagy kloáka:
árulkodóknak rothadt szíve (mint Sátán szennyes ürüléke)
gyűlölködés, gyalázat ömlik sötétben, jaj és nincsen vége
és árad mindent elborítóan a hosszú, a hosszú éjszakába...
A bűzös árban mélyen bujkál a jóság szűzi borzadálya
a tiszta szívek kagylójában, mint drága fényű gyöngyvetés...
Úgy mennék bujdosó búvárnak s hol gyöngyöt termel szenvedés,
mind összeszedném s Betlehembe vinném a három szent királlyal...
A nagy kloáka ködje kormos: tudom, feljöttél, mégse látszol
te Betlehembe hívó csillag! Úgy mennék, s merre, nem tudom...
A pásztorokkal, vándorokkal, együgyűekkel egyúton
csak mennék, míg elém virulna barmok között a játszi jászol.
És mondanám: parányi jászol! te sártekének legszebb virága,
mely tartod csöppnyi Jézusunkat, az égből csöppent tiszta mézet,
a csillagokba nőjj csodának! Nőjj szuggeráló szent ígélet,
és csurgasd kelyhed édességét a mérgezett szívű világra!
És szólnék: Jézus, szent mosolygás, arany bárányka, Isten csókja,
gyöngécske harmatos kacsódat merítsd a bűzös kloákába:
s a rothadásból rózsák lesznek, bimbóz a száradt lelkek ága,
és földerül az Ember arca, és csókot hány a csillagokra...
Szurony már nem szúr emberhúsba, lehullanak minden börtönrácsok,
duruzsol mind hűlt kemence: muzsikál benne a szeretet!
Minden szegények melegszenek, és minden rongyos gyerekek
karácsonyfát, lovacskát kapnak és sohasemfogyó kalácsot...
Jézuska, Isten báránykája! csinálj csodát nekünk:
az égből dobd le a kicifrált sok csalfa fényű csillagot!
Csillag legyen kéklő szemecskéd, szíved szórjon ránk illatot
s az angyalajkról ellesett dal legyen testvéri énekünk!

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Tanulóink a XI. Gyermek és Ifjúsági Parlamenten

Az Országgyűlés és a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat az idei évben is pályázatot hirdetett „Milyen kérdést intéznék a miniszterekhez, ha képviselő lennék?” címmel a Gyermekjogok Világnapja alkalmából.

Tóthné Kele Ágnes tanárnő ebben a tanévben is pályázatot írt iskolánk DÖK képviselőinek bevonásával. A pályázat a legjobbak közé került, így intézményünk diákjai is részt vehettek a 2025. november 10-én a XI. Gyermek- és Ifjúsági Országgyűlés ülésén a Parlamentben. A 25 gyermek és a 2 kísérő tanár izgatottan indult útnak ezen a reggelen. A hosszú buszos utazás után megérkeztünk Budapestre, a Parlament épülete elé. Időközben a nap is kisütött, s a csodálatos időben utunk során megcsodálhattuk fővárosunk gyönyörű épületeit. A parlamenti őrség tagjai kíséretében még az ülés előtt bejártuk az épületet, s olyan helyeket is meglátogattunk, amelyek a hétköznapi látogatók előtt zárva maradnak. A koronázási ékszerek megtekintése után bemehettünk a Vadászterembe, a Gobelin terembe, s a Delegációs terembe is. A finom ebéd elfogyasztása után elfoglaltuk helyünket az Országház Felsőházi termében. A parlamenti ülésekre ma az alsóházi termet használják, a felsőházi teremben konferenciákat tartanak. A két terem szinte azonos, s parlamenti ülésünket is Kövér László, a Magyar Országgyűlés elnöke vezette. A gyerekek személyesen teheték fel kérdéseiket, és interpellálhattak az illetékes miniszternek, államtitkárnak. Megtisztelte jelenlétével az ülést többek között Gulyás Gergely, miniszterelnökséget vezető miniszter, Dr. Maruzsa Zoltán köznevelési államtitkár és Dr. Nagy István agrárminiszter. Minden választ a házszabály szerint szavazásra bocsátottak. Iskolánkból Tóth Irisz 7.b osztályos tanuló kérdését választották ki a szervezők. A „képviselő asszony” a következő kérdést tette fel: *Lesz-e országos program arra, hogy az iskolák zöldebbek, energiatakarékosabbak legyenek, például napelemmel vagy szelektív hulladékgyűjtéssel?* Kérdésére Raisz Anikó, az Energiaügyi Minisztérium munkatársa, környezetügyért felelős államtitkár válaszolt. Felfedeztük, hogy a résztvevők között ülnek határon túli testvériskolánk, a csikszentdomokosi Márton Áron Általános Iskola képviselői is Székelyföldről. Toldi Bálint, 6.b osztályos tanuló pedig a média képviselőinek kérdéseire válaszolt. A hosszú nap után kissé fáradtan, de élményekkel teli utaztunk haza.

Domokos Anikó kísérő tanár

Beszélgetések az autizmusról

Iskolánkban november 10-én, hétfőn, egy tartalmas, szemléletformáló workshop megrendezésére került sor „A sajátos nevelési igényű tanulókat ellátó intézmények támogatása a Gyulai Tankerületi Központban” című RRF-1.2.4-25-2025-00031 projekt keretében, melyen Csepregi András tartott előadást az autizmusról. Az eseményen iskolánk pedagógusain kívül óvodapedagógusok és a családsegítő központ munkatársai is részt vettek, így egy igazán sokszínű szakmai közösség gyűlt össze. Az előadó az előzetesen megkapott kérdéseinket is beépítette a prezentációjába, így az előadás az érdeklődők konkrét problémáira és tapasztalataira is reflektált. A bemutatót követően lehetőség nyílt további kérdések feltevésére, melyekre Csepregi András készséggel és szakmai alaposággal válaszolt.

Az esemény hasznos és inspiráló volt mindazok számára, akik a mindennapi munkájuk során kapcsolatba kerülnek autizmussal élő gyermekekkel és családjaikkal. A résztvevők számos új ismerettel, megértéssel és gyakorlati tanáccsal gazdagodhattak. Hálásan köszönjük a Gyulai Tankerületi Központnak és Magyarország Kormányának a támogatását, ami által létre jöhetett ez a színvonalas esemény.

Márton nap az iskolában

November 11-én intézményünkben ismét megrendezésre került a Márton napi esemény, amely ezúttal Bázisintézményi programként és II. Sulivárá foglalkozás keretében valósult meg. A délután célja az volt, hogy a gyermekek játékos formában ismerkedjenek meg a német néphagyományokkal, miközben közös élményekkel gazdagodnak. A programok a Hősök úti épületben kezdődtek. A felső tagozatos tanulók német és magyar nyelven mutatták be Szent Márton történetét. Ezt követően a leendő első osztályosokat kézműves foglalkozás várta, ahol lampionokat készítettek, mondókát tanultak. Öt órától került sor a Márton napi rajzverseny eredményhirdetésére, majd kezdetét vette a lampionos felvonulás a városban. A menet során a résztvevők felidéztek a német néphagyományok hangulatát. A programot tűz körüli tánc ház zárta, ahol gyermekek és felnőttek együtt táncoltak vidám, közösségépítő légkörben. A vendéglátásról a Német Nemzetiségi Önkormányzat gondoskodott: meleg tea és zsíros kenyér várta a felvonulókat, hogy a séta után mindenki kellemesen felmelegedhessen. A program megvalósítását a Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatta. Az idei Márton nap ismét bizonyította, milyen fontos szerepet játszik iskolánk életében a hagyományok ápolása és a közösség összetartása. A résztvevők élményekben gazdag, meghitt és vidám délutánt tölthetnek együtt, megőrizve Szent Márton napjának szellemiségét.

Pályorientációs nap és 2025 „KisBálintos” Csillagai

2025. november 17-én talán nem bánták a Kisbálintos diákok, hogy iskolába kellett jönni, hiszen egy igen változatos programokkal tarkított pályorientációs napon vehettek részt. A kisdíjakok rendhagyó órák keretében pillanthattak be szüleik foglalkozásának világába. Sor került nyomozásra, kenyérsütésre, meditációra, megismerhették a manikűrös-pedikűrös, a tűzoltó, katona, cukrász és zenész szakmáját. A 7-8. évfolyamos tanulóknak a Szent Gellért Gimnázium, a Bethlen Gábor Technikum és Szakközépiskola, a Dévaványai Technikum és Szakképző iskola, valamint a Nemzetgazdasági Agárkamara Békés Vármegyei Igazgatósága tartott interaktív bemutatókat a szakmaválasztást és továbbtanulást támogatóva. Az 5-6. évfolyamos osztályoknak a Mathias Corvinus Collégium Békéscsabai Képzési Közponja mutatkozott be, ahol diákjaink az intézmény tehetséggondozási programjairól és a pénzügyi tudatosságról hallhattak motiváló előadást. A pályorientációs nap következő részében két egykori diákunk, pedagógusunk látogatta meg iskolánkat - Oláh Gizella tanárnő és B. Molnár Albert tanár úr voltak a vendégeink. A köszöntőben igazgató asszony kiemelte, hogy a nevelésben milyen fontos szerepe van a gyerekek elé állított példaképeknek. Ezt követően a két vendégtől motiváló történeteket hallhattunk az életútjukról, az Omart Kulturális Műhely kulisszatitkairól, a tanítás régi élményeiről és a Tűzmenedék együttes alkotó világáról. A rendezvényen a házaspár igazgató asszonytól átvette a 2025 „KisBálintos” Csillaga díjat. A 2021 óta évente átadott díjat olyan egykori tanulóink kapják, akik példamutató életpályájuk során kiemelkedő szakmai eredményeket értek el. A pályorientációs nap zárásaként a nagydiákok szófelhőben mutatták be, hogy mit nyújtott számukra a program, valamint köszönő kártyákban írták le: Mit tanultam a 2025 csillagaitól? Többek között a diákok leírták, hogy a találkozás Gizike néniel és Albert bácsival sokukban elültetett egy gondolatot, egy álmot, vagy éppen egy bátorító példát. Gratulálunk a díjazottaknak, és köszönjük, hogy példájukkal motiválták iskolánk tanulóit! A kisdíjakok osztályközösségei még délelőtt Ki? Mit? Hol? Csinál?-sétán és üzemlátogatáson vehettek részt, majd délután a kultúráról rajzolták le élményeiket és játszottak közösségfejlesztő játékokat. Igazán remek napot tölthettünk együtt.---

* FELHÍVÁS *

JÓTÉKONY CÉLÚ ADAKOZÁSRA!

Az Élet Másokért Egyesület

megrendezi a

XXIV. „SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓ GYERMEKEKEN!”

jótékony célú adakozását

2025. december 20-án (szombat) 14⁰⁰ órakor az Endrődi Népházban (Gyomaendrőd, Blaha L. u. 21.)

25 gyomaendrődi, tartósan beteg gyermeket nevelő rászoruló családot, szeretnénk ebben az esztendőben megajándékozni a nagylelkű felajánlásoknak köszönhetően.

Gyűjtünk: az elmúlt évekhez hasonlóan tartós élelmiszert, édességet, írószert, játékokat, könyveket, és mindent, ami egy gyermek számára örömet jelenthet.

Fővédnök: Dr. Jambrik Zoltán

Védnök: Toldi Balázs Gyomaendrőd polgármestere

FELAJÁNLÁSOKAT A KÖVETKEZŐ CÍMEKRE VÁRJUK:

Vaszko Sándorné

Gyomaendrőd, Kollmann lakótelep (volt OTP melletti könyvelőirodán)

AKI ANYAGILAG SZERETNE SEGÍTENI, A KÖVETKEZŐ CÍMEN TEHET MEG:

Számlaszámunk: **OTP 11733120-26654348**

Segítségüket és felajánlásaikat előre is köszönjük!

Endrőd egyesített családfája

Kedves Családfakutatók, kedves Rokonaim!

Nagyon köszönöm azoknak, akik elküldték nekem a gondolataikat a „nagy” családfával kapcsolatban! (Még mindig lehet küldeni, ha esetekbe jut valami fontos!)

Arra gondoltam, hogy írok egy cikket a Városunk Gyomaendrőd című internetes újságba, melyben röviden bemutatom Endrőd egyesített családfáját, és ebben a cikkben közreadnám kis közösségünk tagjainak gondolatait is változtatás nélkül.

Mit szólnátok hozzá?

Aki nem szeretné, hogy megjelenjen az írása, az jelezze nekem, azt természetesen tiszteletben tartom és kihagyom az újságcikkből.

Nem tudom, hogy mennyien olvassák a Városunk újságot, de mindenképpen érdemes lenne egy bemutatkozót végre megjelentetni. Iványi Laci atya is örülne neki. ☺

A települési értéktárba való felterjesztés előtt jó lenne minél több gyomaendrődivel megismertetni, hogy min dolgozunk folyamatosan.

Szeretettel:

Uhrin Gábor

A Rózsahegyi Iskola hírei

Egyszer volt, hol nem volt...

Több mint negyven lelkes kisdíák mérte össze mesélőkedvét a Rózsahegyi iskola hagyományos mesemondó versenyén, amelyet idén is izgatott készülődés és vidám hangulat kísért. A gyerekek hetek óta gyakorolták a jól ismert kezdősört: „Egyszer volt, hol nem volt...” – és bizony sokan olyan természetességgel, átéléssel adták elő a történeteket, mintha valóban maguk is ott jártak volna az üveghegyeken innen és túl. A fellépők között akadtak, akik klasszikus népmeséket választottak, mások kevésbé ismert, különleges történetekkel lepték meg a közönséget.

A zsűri dolgát idén is megnehezítette a rendkívül erős mezőny: a versenyzők nemcsak szépen beszéltek, hanem ügyeltek a pontos kifejtésre, a hangulat megteremtésére és a mesék tanulságainak hiteles közvetítésére is.

A rendezvény végén minden résztvevő oklevelet, emléklapot, müzliszeletet, könyvjutalmat és természetesen nagy tapsot kapott. Gratulálunk minden kis mesemondónak!

Márton-napi libakeresés iskolánkban

Iskolánkban immár második alkalommal rendeztük meg a Márton-napi libakeresést. Az iskola melletti ligetben az alsó tagozatos gyerekek lelkesen kutatták a gondosan elrejtett papírlibákat és Szent Márton alakját. Összesen 1500 libát rejtettünk el, így a játék izgalma minden résztvevő számára garantált volt.

A verseny végén az első három legtöbb libát gyűjtő osztály díjazásban részesült. Az első helyet a 4. b osztály szerezte meg 278 libával, a második helyen a 4. a osztály végzett 267 libával, a harmadik pedig a 3. a osztály lett 219 libával.

Különdíjat kapott Nyikos Richárd, a 2. b osztály tanulója, aki megtalálta Szent Márton alakját.

A gyerekek nagy örömmel és lelkesedéssel vettek részt a programban, amely vidám hangulatban zárult. Köszönjük Czeglédiné Kis Zsuzsa tanárnőnek a szervezést.

Pályaorientációs nap az iskolában

Iskolánk alsó tagozatos diákjai november 12-én élményekben gazdag délelőttön vehettek részt a pályaorientációs nap keretében. A program célja az volt, hogy a gyerekek közelebb kerüljenek különböző hivatásokhoz, és testközelből tapasztalják meg a szakmák sokszínűségét.

A napot Csorbáné Dávid Ivett rendőrnő előadása nyitotta meg, amely során a tanulók megismerhették a rendőrség mindennapi feladatait és eszközeit. A legnagyobb örömet az okozta, amikor felpróbálhatták a bevetési ruhát. Ezt követően a Körös-Maros Nemzeti Park munkatársai mutatták be a dévaványai tűzokrezervátum működését, a természetvédelem szerepét és kihívásait. A délelőttöt a helyi tűzoltók látogatása zárta, akik meséltek munkájukról, majd a gyerekek beülhettek a tűzoltóautóba és kipróbálhatták a védőfelszereléseket.

A felső tagozaton szintén tartalmas programok várták a diákokat. Az 5. osztályosok játékos feladatokon keresztül ismerkedtek a hazai iskolarendszerrel és különféle szakmákkal, valamint beszélgettek a szülők foglalkozásairól.

A 6.a és 6.b osztály az Alföldi ASZC Bethlen Gábor Szakképző Iskolába látogatott. A tangazdaságban megtekintették a gépparkot, beültek egy traktorba, megismerkedtek az állattartással és a gazda-lovasz szakmával. Kipróbálhatták a lovas hintózást, majd mikroszkóp alatt vizsgálták különféle mintákat. Az iskola épületében a pék-cukrász és édességkészítő szakmákkal ismerkedtek: közösen sütöttek, díszítettek és marcipánfigurákat formáztak. A program jó hangulatban telt, sok élményt adott a résztvevőknek.

A 7. évfolyam számára négy középiskola – két gyomaendrődi, egy szarvasi és egy dévaványai intézmény – tartott bemutatót. A diákok játékos feladatokon keresztül nyerhettek betekintést több szakma világába.

A 8.a és 8.b osztály 40 tanulója a Németh Kft. ablakgyártó üzemében járt, ahol valós munkafolyamatokon keresztül ismerkedhettek meg a modern gyártástechnológiával. A tervezéstől az összeszerelésig végigkísérték az ablakgyártás folyamatát, miközben a szakemberek készségesen válaszoltak kérdéseikre. A látogatás szemléletesen mutatta be a műszaki pályák követelményeit, a precizitást és a csapatmunka szerepét.

A pályaorientációs nap minden évfolyamon értékes és motiváló programokat kínált. A diákok új ismeretekkel, élményekkel és inspirációval gazdagodtak, miközben közelebb kerültek annak megértéséhez, milyen sokféle hivatás formálja mindennapi életünket.

Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny

November 7-én iskolánk 13 csapata vett részt a Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny körzeti fordulóján. A legügyesebbnek a Kergebirkák csapata bizonyult, ők a 3. helyen végeztek, s ezzel bejutottak a gyulai országos döntőbe, ahol szépen megállták a helyüket. A csapat felkészítő tanára Menyhárt Olga tanárnő, a 3. osztályos csapat tagjai: Szegedi Anna, Szujó Kata, Papp Tilda és Giricz Mihály tanulók voltak. Gratulálunk eredményükhöz!

Az Egészséges Táplálkozás Hete – Aktív Iskola

Az idei Egészséges Táplálkozás Hetén a gyerekek játékos és élménydús programokon keresztül ismerkedtek meg a helyes életmód alapelveivel. A hét sportfoglalkozással indult, ahol mozgásos és ügyességi feladatok hívták fel a figyelmet a rendszeres testmozgás fontosságára.

Minden nap hangsúlyt kapott a vízivás és a gyümölcsfogyasztás. A gyerekek megtapasztalhatták, milyen fontos a megfelelő folyadékbevitel és a friss gyümölcsök rendszeres fogyasztása.

A kreatív foglalkozáson gyurmából készítették gyümölcsöket és zöldségeket, majd egy keresztrejtvény segítségével idézték fel az egészséges táplálkozással kapcsolatos fogalmakat. A hét során egy kellemes sétát is tettünk az iskola környékén.

Kiemelkedő élményt jelentett a közös gyümölcssaláta-készítés, amelyet jó hangulatban fogyasztottak el a gyerekek.

A programsorozat célja az volt, hogy a gyerekek megtapasztalják: az egészséges életmód lehet finom, vidám és élvezetes.

Közösségerősítő STEAM-nap a Csodák Palotájában

A 8.a és a 7.b osztályok november 18-án közös tanulmányi kiránduláson vettek részt Budapesten, a Csodák Palotájában. A program célja az volt, hogy a diákok élményalapú STEAM-foglalkozások keretében mélyítsék tudásukat, miközben erősítik az együttműködést és az iskolai közösséget.

A nap során a tanulók két csoportban váltakozva vettek részt kreatív műhelyfoglalkozáson, laboratóriumi kísérleteken, valamint egy látványos tudományos előadáson. A „Tudomány a zsebemben” és az „Öveges József nyomában” című programok lehetőséget adtak arra, hogy a gyerekek testközelből ismerkedjenek meg a tudomány világával.

A következő izgalmas program az Öveges teremben tartott látványos kísérletbemutató volt. A humorral fűszerezett tudományos show lenyűgözte a diákokat: robbanások, váratlan fizikai jelenségek gondoskodtak az „aha-élményekről”.

A délután csapatversennyel folytatódott a CsoPolimpia keretében. A nap végén minden résztvevő STEAM-oklevelet vehetett át.

A kirándulás tartalmas, örömteli és valódi közösségépítő élményt nyújtott a tanulók számára.

Rajzpályázat

Gyomaendrőd Város Önkormányzata „A láng őrzői” címmel rajzpályázatot hirdetett általános iskolásoknak azzal a céllal, hogy a gyerekek megismerjék a tűzoltók fontos munkáját, és elgondolkodjanak azon, mit tehetnek ők maguk a tűz megelőzéséért és egymás biztonságáért.

Alsó tagozaton „A tűzoltók a barátaink”, felső tagozaton pedig „Együtt a biztonságért” témában rajzolhattak a gyerekek. Feltétel volt, hogy a rajzok mutassák be, hogyan segítenek a tűzoltók a közösségben, és hogyan lehetünk mi is felelősek és segítőkészek a mindennapokban.

A beérkezett rajzokat korosztályonként értékelte a zsűri. Iskolánkban 3 tanuló részesült díjazásban: Várdonyi Anna 2.b 2. helyezett, Juhász Csongor 4.a 2. helyezett és Rómer Nina Bella 5.b osztályos tanuló 2. helyezést ért el a rangos mezőnyben. Gratulálunk a szép eredményekhez!

(Kép a címlapon!)

További képek és cikkek iskolánk honlapján tekinthetők meg: <https://www.rozsahegyiiskola.hu/>

Ricsey Edit: Tanár édesapám és tanítónő édesanyám (1956, 2016) II.

Ricsei Balázsné, született Szabó Emma 1957-es naplója a február 8. és április 4. közötti napokból

II. 26. Várom az értesítéset. Ma 9 éve ismertük meg egymást. (Szabó Emmát felvették a Testnevelési Főiskolára /a viszsza-csatolt területek mellúszóbajnoka volt/, de a kért élelmiszer-mennyiséget a szülei nem tudták teljesíteni, mert a háború elején Nagyváradra „hazaköltöző” családnak a meneküléskor mindene hátramaradt. Ezért boldogan jelentkezett a Budára, a Cronin-villába meghirdetett sportvezető-képző táborba. Itt ismerte meg későbbi férjét, Ricsei Balázst, aki pedig Sárospatakon volt jó tornász.) **Bizony, szomorú ismerkedési évforduló!** Elővettem a leveleidet és azokat olvastam. Átolvasom az összeset, majd csak reggel lesz! (R. B. Pesten volt katona, akkor írt sűrűn.) **Szeretlek Balázkám, ezt most különösen nagyon érzem. Bármi történjen is, felőlem nyugodt lehetsz.** (1978 körül még valamelyik börtön pecsétjével láttam egy nyílt postai lapot, amelyen apu felajánlotta, hogy váljanak el. Ekkor költöztünk először saját házba az addigi albérletek és szolgálati lakások után, s nagy selejtezés történt.)

Ricsei Balázs és Szabó Emma
esküvői fotója 1950-ből

Kínokba dermedt, hunyó fáklyaként szitkot sem, imát sem nyög a szájunk, hideg lep el, erünkben hűl a vér, magunk leszünk s hörögve kornyikálunk.

(Részlet Ricsei Balázs: Virrasztó című verséből - 1956. május)

II. 27. Bementem az irodába. Szokatlan csend. Az asztalodhoz kicsim nem ül le senki azóta, csak én. Pista bácsi (Bertók István gazdasági igazgató. Bán Ernővel és Somorjai László kartársakkal együtt Szabó Károly debreceni tanítóképzős társai voltak régen. Segítették az 1952-ben Hajdúnánáson a fiúiskolába „felülről” kinevezett Ricsei Balázs és felesége beilleszkedését) **is oldalt ült egy széken.** (Most döbbenek rá, hogy húszéves korom körül nem véletlenül válhatott az erdélyi Farkas Árpád költő egyik verséből ez a pár sor számomra olyan kedvessé: „Elmém, hogy működjek, ne csak lásson, / tartottam csikóként parázson, / s lettem jó járása, kedve / végett a Tökély kiszemeltje...”)

Sosem kapcsoltam ezt a verset eddig az apámhoz, csak a hasonló sorsú embereket védtem vele. Mert ma már egyértelmű, hogy egy régi hajdúvárosban a kívülről élükre helyezett 27 éves iskolaigazgatót nem fogadhatta lelkesedés. Viszont amikor apám kitett egy táblát az iskolájában, hogy név nélkül is lehet a hibáit ide írni, hogy tanulhasson belőle, vagy amikor az '50-es évek „bünei” /vallás, társadalmi származás/ miatt üldözött kartársak mellett kiállt – elfogadták. Nem ezek az emberek jelentették fel.)

Látom fél szemmel, mindenki engemet les. Végre észreveszem, hogy papír van az asztalon. A fizetésedet letiltják febr. 15-től. Nem volt, aki átadja, hát gondolták, majd észreveszem. Bizony szörnyű, de engem korántsem érint annyira, mint gondolnák. Pénz nem számít. Talán annyira mindig lesz, hogy nem fordulunk fel éhen. De mi lesz Veled?

II. 28. Ma 10 óra felé bementem az irodába. A kis előszobában megálltam. Kozma, Gyufa (kartársak) hangját hallottam. Csúnyán rakták valakinek, később kiderült, hogy Baranya (Baranyi Sándor, nánási lakodalmast tanított be a tantestületnek, R. B. volt a vőfély) van itt. Mind a ketten döngették az íróasztalt, a nevelőit kérdezzék meg, nem Kapusit (Kapusai Sándor, a katonai

kiegészítő parancsnokság tiszthelyettese), Majort, meg az unokatestvérét, Urait. Tíbin nem csodálkozom, de Gyufán igen. Eddig csak hallgattam.

III. 3. Semmi hír. Borzalmas. Legalább tudnám, hogy hol vagy. Délután Jancsiéknál (Nyakó János és felesége) füstöltünk. (Disznóvágás után.) Nagyon nehéz nélkülöd. És ez a szörnyű bizonytalanság! Sokszor érzem, na nem bírom tovább. De még ezt se tehetem, nekem csüggedni nem lehet, hisz itt a 2 gyerek. Már 9 éve ilyenkor egész jóba voltunk. Ilyen tájban takargattál be. De betakarognának most én is! Vajon érzed-e, hogy mennyit gondolok Rád?

III. 4. 10 óraker megkaptam lapodat. Nagy sokára süttöttük ki, hogy hol van Tarcsa. Mindenki Köröstarcsára gondolt. Valaki aztán megkerítette nekem Séreit (?), ez elbeszélte, hogy mint áll a dolog, volt ott. Paulai bácsi is volt ott. Így most már egy kicsit el tudom képzelni. A csomagot Csuli (hivatalsegéd) vitte el feladni a postára az iskolából. És ez a hülye ált. isk. igazgatónak küldte. Ezzel jól megröhögtetted. Azt mondtad, neki mindig az leszel. Először nevettem, mióta elmentél.

III. 7. Semmi különös nincs. Egy hónap letelt. Ki tudja, mikor jössz haza?

III. 9. 12 óraker kaptam meg leveleidet. Mehetek hozzád!

III. 11. Szombaton (akkor még munkanap) mint a bolond, úgy kellett sietni, hogy a hármas vonattal el tudjunk menni. Veres Zolival (?) utaztunk. De messze is van Telkibánya! (Telenként itt síeltek az iskolából a tanárok és a diákok, 1956/57 telén is, a család február elején jött haza, addig szénzünet volt!) Talán igaz se volt! Éjjel utaztam, nagyon fáztam. Reggel a Nyugatiban egy nő megszólított, hogy merre kell menni a Keletihez. Kiderült, hogy csengeri vasutas felesége és ő is Tarcásra jön. Képzeld, én voltam a vezető! A HÉV-ben szintén majd megfagytunk. A kalauznak legalább 5x mondtam, hogy szőljon, ha Kistarcsára érkezünk. Özönlen voltak. A kalauz azt mondta: azt úgyis észre vesszük. Hát észre is vettük, mert mindenki kiszállt és szaladt. Szaladtunk mi is. Özön nép. Nagy rendetlenség. Egyik parancs a másik után. Ide állj, oda állj! Majd megfagytunk. A rendőrök rendületlenül veszekedtek. Mennyi ember! És milyen jól öltözöttek! A géppuskát felszerelték felénk csövel. (Sz. E. nem volt ijedős, a frontot a családjuk a bekerített Pesten egy Blaha Lujza tér melletti utcában élte át, a pincében Anikó hűgával ketten tartották a lelket mindenkiben.) Barátságos egy fogadtatás. És csak 3 percig beszélünk. Mikor kijöttem, csaknem összeestem a borzalmas fáradtságtól. Sokan össze is estek, elszedültek. Ennyi izgalom 3 percért. De sokat is szenvedünk édes szívem! Te benn, én kinn. Komisz helyzet, ilyenben még nem voltam. Anikó (Szabó Anna Sz. E. középű hűga, a Gyógypedagógiai Főiskolán tanított, Ravasz László püspökéknél lakott albérletben, Ravasz Éva a barátnője) nem is nagyon lepődött meg, amikor meglátott. Évával igyekeztek kedvre deríteni. Éva elbeszélte egyet-mást róluk is (Bibó István a másik Ravasz-lány férje.) Hát igen! Vannak olyan családok, akik már hamarabb is megpróbálták ezt a kálváriát.

Él, mert sír s mégis néma,
nem mondja mi a célja:
miért nem roppan össze,
miért nem fekszik a földre.

(Idézet Ricsei Balázs: *Biztató* című verséből
- 1956. október)

III. 12. Láttam kicsim az arcodról, hogy nagyon szeretnél kinn lenni. Próba szerencse. Elmentem először Szilágyihoz. (Szilágyi Gyula tanácselnök. Ő volt Hajdúnánáson a Forradalmi Bizottmány elnöke, R. B. a titkár. 1956-ban minden intézkedésük közös volt, jól tudtak együtt dolgozni.) **Nagyon érdeklődött az egészségi állapotod iránt. Semmi több. Nem tud semmit az ügyedről. Hallotta, hogy többen aláírtak egy jegyzőkönyvet, melyet a katonai parancsnokságon vettek fel. Ő nem írta alá. Mi a véleményed? Beteg és fáradt, nagyon megviselték az állapotok, gondolkozni sem igen tud. Tehát kitérő a válasz. Strebi szerint nem egyenes ember. Szerintem: fé!**

Mentem Varjashoz (Varjas Pál rendőr őrnagy, régi szociáldemokrata, R. B. egyszer jót beszélgetett vele a fejlődés egyéb lehetőségeiről, ezért még az irodalmi Bocskai Körbe is elhívta. Nincs ide írva, de azt mondta anyának akkor, hogy ő annyit tehetett, hogy a megyére vitték R. B.-t. Utólag megértette a család, hogy ez mit jelent: a járásnál félholtra verték a bevitteket.) **Ő is „hallott” a jegyzőkönyvről, 2 zsidó is aláírta, az egyik Wiesel. Ő nem írta alá. Kapusi megesküszik, hogy a zsidóüldözésben is részt vettél. Ő nem volt ott, nem tud semmit. Tóth Lajost (gimnáziumi igazgató) is megsérthetted, mert nagyon ellened van. Szóval nesze semmi.**

(A történelem folyamata. Hajdúnánásról 1944 őszén az orosz csapatok mintegy 400 fő férfit vittek el, s alig tértek vissza közülük. Az oroszokat két orosz katonaruhába beöltözött helybéli zsidó ember kísérte házról házra. Ezért 1956-ban az érintett családok keresték az akkor együttműködőket, de keresték a begyűjtési osztály vezetőjét, meg egy dorogi és egy nánási rendőrt is. Utóbbi az '50-es években kulákokat ásott nyakig a földbe és a szájukba vizelt. Valóban voltak emiatt zavargások a városban, de ebben R. B. nem vett részt, sőt éjjel a megverteket bekötözni ment egy orvossal: az önbíráskodást elítélte, a törvényesség híve volt. Viszont szerkesztette a Nánási Híradót, az irodalmilag meghirdetett Bocskai Körök valóban politizált, várták a változásokat az 1953-as fordulat után. A Bocskai Kör egy vitájában megfogalmazta, hogy a párt kiejtette a kezéből a vezetést, emiatt a Népfrontot látta inkább megoldásnak. 14 pontjukban az oroszok nélkül képzeltek el az ország fejlődését. Büneiért 2 év internáló táborot kapott. A témát Völgyesi Zoltán dolgozta fel doktori disszertációjában és a Mediárium 2007. 3-4. számában a 17-37. oldalon a következő címmel: EGY '56-OS „ÉRTELMISÉGI SZERVEZŐ” – A TÖRTÉNETI FORRÁSOK TÜKRÉBEN. Írásomat Ricsei Balázs emlékének ajánlom.) *

III. 17. Edit (Szabó Emma húga) levelet hozott. Édesapa utánajárt sok mindennek. A Megyei Pártbizottság van nagyon ellened, tapogassam ki, hogy ki az, aki informálja őket. Biztatták, hogy 3 hónap múlva elengednek.

III. 18. Felhívtam a párttitkárt, hogy fogadna-e. Hát fogadott. Kértem a Párt segítségét a megmentésedhez. Ő új, ezeket a dolgokat még Fazekas ismeri. (Fazekas Jenő, a régi párttitkár, katonatiszt, aki már 1953-ban többször (az egyik alkalom pont a születésem napján, 1953. december 17-én volt) rá akarta R. B.-t beszélni, hogy menjen át a hadseregbe, s nagyon meg volt sértődve a többszöri visszautasítás miatt.) **Hallotta, hogy milyen rendkívüli műveltségű ember vagy. Sajnál, de belekeveredtél az ellenforradalomba. „6 hónapra” internálnak, és mint jó elvtárs kerülsz ki onnan. Hallott a jegyzőkönyvről. Sőt alá is akarták írni veled, de nem írta alá. Tud róla, hogy 4 tagú pedagógus küldöttség járt a Pártban, hogy tüntessenek el Nánásról, mert addig itt nem lesz rend. Én ezt elmondtam a tantestületben. Persze csak a végét. Laci bácsi hallott róla Lakatos Marcitól (?), hogy járt a pártnál Balázs ügyében Tóth Lajos, Major, Juhász (?) és naki?? Nemes Gyuszi. (Ő eddig barátunk tűnő kartárs.) Nagy purparlé lett erre.**

A tetőket már belepte a dér,
s a házak háta furcsa, lisztfehér
púpként feszül a szennyes köd elé.
A vén ribanc nap képe céklalé.

(Részlet Ricsei Balázs: *Viharban* című verséből
- 1956. november)

III. 20. Itt volt Boros Gyuláné. Helyes asszony. A női Ktsz vezetője. Kb. ugyanazzal vádolták az ő fiát is, aki vegyész mérnök és véletlenül itthon volt, különben Pesten van. Nem tudom, egyáltalán ismertétek-e egymást? („A Ricsei Balázs és társai” koncepció perben még 3 főt vádoltak meg. Boros Gyulát az események alatt látta néhányszor R. B., de a további két vádlottat, kuláknak minősített gazdákat nem is ismerte.) **Megy ő is fűhöz-fához, eredménytelenül.**

III. 22. Anikó (testvér, Bárczi Gusztáv kérésére 1950-53 között az Oktatási Minisztériumban a gyógypedagógiai szakterület oktatásszervezője volt, emiatt kapcsolatai szélesebb körűek) küldött pénzt és biztatást. Kikeresték az irataidat. Kb. a tudott dolgokkal vádolnak, egyelőre 6 hónap internálás. Utána vagy hazaküldenek, vagy vádat emelnek ellened. Szörnyű. Megpróbál mindent.

III. 25. Ma este itt várt egy kétségbeesett asszony. Tiszagyalaházáról vitték el az urát. Hazajött 2 gyermekével, megélhetése nincs, nem tudja, hol az ura. Azt kérdezte szegény, én honnan tudtam meg, hogy Te hol vagy. 15-én vitték be Polgárra, és orvos élesztette fel, úgy megverték. Ennyit tud. Vigasztaltam szerencsétlent.

III. 29. Ma megjött a leveled, hogy vasárnap mehetek. Nagy előkészületeket csináltam. Fáradt vagyok. Fekszem le.

IV. 1. Majd megfagytam kincsem, míg hozzád jutottam. De most 12 percet beszélünk: pontosabban ordítottunk. Azt hiszem, még meg fogjuk emlegetni ezeket a csendes beszélgetéseket! Ha nem lett volna nálam az ócska kabátod, tényleg megfagytam volna. Anikó (ekkor is Ravaszéknál aludt) nagyon aranyos volt.

Ma alig tudtam tanítani. Olyan a termem, mint a búcsújáróhely. Csak szerettek Téged, hogy ennyire érdeklődik mindenki.

IV. 4. A felszabadulás ünnepét itthon töltöttük. Mikor ünnepeljük a megszabadulást ünnepét?

„Édesanyámnak velünk, a két kicsi lánnyal, még Hajdú megyét is el kellett hagyni, így került a család Békés megyébe. Apu Kistarcsáról egyéni kegyelemmel szabadult 1958. október 17-én, más értelmiségiakkal együtt. 1962 őszétől taníthatott, addig fizikai munkás, kubi-kus volt, endrődi ingázók vették be a csapatukba. Orosz és eszperantó nyelvet tanított (utóbbit UNESCO kísérletben), a rendszerváltás után németet is. Lányait mindenféle politizálástól féltette, ő maga a könyveihez menekült, újabb és újabb idegen nyelveket tanult meg – nyolc nyelvig jutott –, visszavonultan élt. 1961-62 körül sikertelenül próbálkozott a Tiszatájnál versei megjelentetésével.”**

***

Ezt az írást 1956. október 23. 60. évfordulójára emlékezve közöljük. Az egykori naplóban rögzített történet szereplői majd mindannyian pedagógusok, ahogy a kézirat tulajdonosa, közvetítője, s egyúttal a magyarázatok megfogalmazója is. Az írásban mégis szinte semmi iskola, semmi pedagógia. Másfelől pedig, ha nem ismerjük ezeket a történeteket, nem érthetjük meg az elmúlt hatvan év pedagógia-történetét sem. Ricsei Balázs egykori szorongatása Ricsey Edit tegnapi tanóráin is átderengett, s fájdalma az iskola levegőjében ma is kimutatható. (A szerk.)

*A dolgozat hozzáférhető: <http://epa.oszk.hu/01500/01515/00002/pdf/08.pdf> (2016. 11. 18.)

**Az idézet a családról, az ítéletről és a pedagógus házaspár további sorsáról tudósító írásból való: Ricsey Edit (2006): Ricsei Balázs versei elé. Bárka. 14. 5. sz., 35-36. (http://www.barkaonline.hu/archivum/barka_200605.pdf)

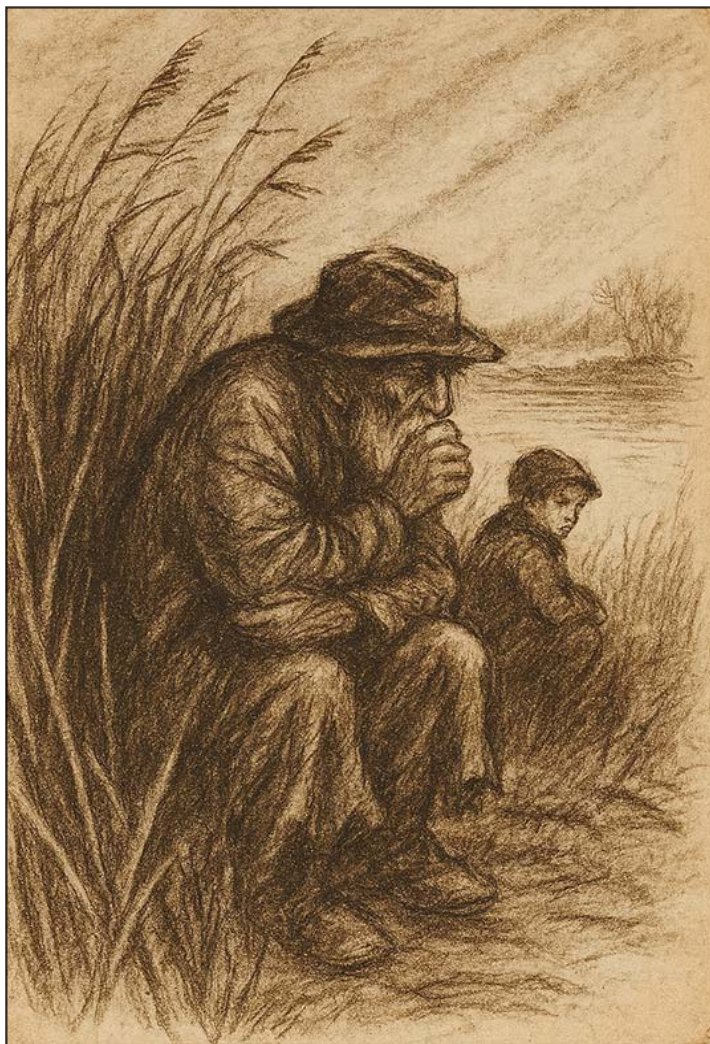
ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona
(elsősorban búza) -

Írta: Fekete István

A TÉL

A nádas mellett egy öreg ember ült és köhögött. Aztán öszszehúzta magán a rongyokat és újra köhögött. Hideg eső verte a tájat s a füvek és fák megborzonek, amikor az öreg sípoló belégzését árulón elkapkodta a szél és szerte hordta, mint a rossz hírt az emberek.

- Szszsz... beteg a November, nagyon, mi lesz azzal a kölyökkel?

A gyerek ott ült apja mögött s a vizet nézte.

- Igen - sóhajtott a beteg - mi lesz veled?

A gyerek nem válaszolt.

- Az én időmben - mondta a hörcsög tele pofazacskóval, mert éppen arra járt - az én időmben általában válaszoltak a gyermekek a szüleinek. Reám egyébként számíthattok.

A gyerek undorral nézett a hörcsög után, aki sietve vitte pocakját az árokparton odébb, mintha félt volna, hogy más is meghallja az ígéretet.

- Illett volna megköszönni -- szípigott November, és szeme sarkában megült a hideg hajnalok könnye - bizony illett volna megköszönni, mert mi lesz, ha egyedül maradsz?

- Majd mi vigyázunk rá - károgtak a varjak - Megosztjuk veled, amit találunk.

- Mi is - csörgött a szarka.

- Meg mi is -- csacsogtak a csókák csak úgy melleleg, de a betegnek ez is jól esett.

- Köszönöm, nagyon köszönöm - suttozta és olyan szomorúan nézett a világba, hogy a nádbugák mélyen meghajoltak és a cinkét többen megfeddték. mert hangoskodva tornászott a kökénybokor kihajló ágán.

- Beteg van a határban - mondta a karvaly mérgesen, mert a Cinke már az ágak sűrűjében pislogott és megfogni nem lehetett - nincs benned semmi tisztesség...

Csak az öreg holló nem törődött a gyerekekkel, s ezért meg is szólta.

- Látszik, hogy dögön él - vijjogták az ölyvek, akik szívesen mondtak rosszat a hollóról.

- Zsugori! - kiáltotta a szarka, aki nem tudott tőle semmit lopni.

- Keményszívű aglegény. mondták a csókák, akik folyton fecsegték és hamar mondtak ítéletet.

De a holló nem törődött velük. ült a vén tölgy száraz ágán. bóbiskolt, és csak akkor nyitotta ki a szemét, ha az öregség fájni kezdett a csontjaiban. Egyik este a bölcs uhu vetődött arra és meg is kérdezte a hollót, hogy mért haragszik November gyerekére?

- Te okos, öreg bagoly vagy, megnézted jól azt a gyereket? Láttad a szemét? Ostobák! - topogott az ágon a holló - nem tudsz valami orvosságot a lábamra?

Ekkor megjajdult a szél az erdőn; a holt levelek zörgő tánca kezdtek, a száraz ágak összeverték csontkarjaikat és mindenki tudta, hogy meghalt November. Aztán csend lett, csak a köd sírdogált csendesen és könnyei halk koppanásokkal hulltak az avarra.

- Szegény kis árva - károgtak gyászosan a varjak -- ne félj, mi veled leszünk.

- Nevelünk! - rikkantottak a csókák.

- Ne hallgass rájuk, sompolygott melléje a róka -- belőled akarnak élni. Majd leszek én a gyámod.

- Hahaha! - recsegett a szarka -- a róka, mint gyám... bocsánat, hogy ilyen szomorú alkalommal nevelek.

Csak a hörcsög volt komoly. Pofazacskója most is tele volt búzával, amit még nyáron lopkodott össze és az aratáson csak ennyit mondott:

- Rám mindig számíthatsz! - ezzel meghajította magát, hazament és lakásának összes bejáratát befalazta.

- Hát kit választasz apádnak, Tél fiam, - kedélyeskedett a róka, - mert ezért vagyunk itt.

- És, ha valamit hagyott volna ránk a szegény boldogult - mondták többen.

A fiatal Tél ekkor felállt. Elnézett a gyülekezet felett és szeme

hideg lett, mint a szikrázó jég.

- Minden az enyém - mondta - és most takarodjatok!

A gyászolók szinte megdermedtek. Ekkora hálátlanságra nem számítottak és már neki akartak ugrani, hogy szétszedjék, amikor lecsúszott a Tél átlátszó dérből szótt ködmöne és mindenki visszahőkölt.

Először a róka tért magához.

- Nincs szíve - suttogetta ijedten.

- Nincs szíve - hátráltak a többiek is és szerettek volna valahol messze lenni, mert a sajnálkozás nagyobb volt már bennük, mint a félelem.

- Szegény Tél!

- Ne sajnáljatok! - üvöltött a Tél és kibontotta ostorát.

A madarak ijedten rebbentek szét, a róka inalva vágatott át a nádason, csak a varjak károgtak panaszosan és örvényleni kezdtek a felhők alatt, mert nem tudták, mi tevők legyenek.

- Nincs szívem? - ordított a Tél -- Hát majd lesz! Minden az enyém lesz, ti is, a szívetek is. - És jeges ostorával olyat vágott a felhők közé, hogy azonnal megeredt a hó.

- Úgy, úgy! - sziszegett a szél, akiről mindenki tudta, hogy hitvány szolgál - ez kell nekik, Tél uram...

- Ki vagy te?

- Én a szél vagyok, Hercegem - hajlongott -, méltóztassál parancsolni. Atyádnak is hű szolgálja voltam.

- Hagyjuk az apámat. Félbolond volt, öreg és gyenge.

A Szél szégyenlősen bólintott.

- Hát igen... ámbár nagyon kellemes öregúr volt... elkanászodtak alattvalói. De majd Tél

- Igen, én majd ráncba szedem őket! Most pedig takarítsd el a felhőket, mert elsősorban hideg kell nekem.

A Szél forogni kezdett, üvöltöni, felfújta magát, aztán zúgva nekirohant a felhőknek.

- El innét sok maszatos lepedő!

A felhők ijedten lódultak egymásnak, hullatták a havat, amerre mentek és éjjelre már tiszta volt az ég, csak a csillagok szikráztak fagyos magasságban.

A Szél bizalmasan le akart ülni a Tél mellé, de az ráfordult:

- Eredj északra, hozz még hideget.

Reggelre a Szél már meg is fordult s amikor megállt, olyan hideg lett, hogy megrepedtek a fák az erdőn s a bokrok ágai merevek lettek, mint az üveg.

A Tél pedig csikorogva járta a határt.

- Add ide a szívedet - mondta egy kis verébnek, akit kint szorított a Szél, s most már nem tudott elbúgni -, add ide a szívedet.

A kis veréb lefordult az ágról, de a szíve már halott volt.

- A szívedet - kiáltott rá egy nyúlra a Tél, de a nyúlnak vas-tag bundája volt és a szíve tele meleg félelemmel. Nem szólt egy szót sem, de úgy elrohant, hogy a hó porzott utána.

- Szívet hozz nekem - csikordult rá a szélre a Tél.

- Igenis Hercegem - lendült neki a szél, de repülés közben megtorpant.

- Szívet? Ki ad nekem szívet?

Ténfergett egy darabig az erdő alatt s csak akkor vidámodott meg egy kicsit, amikor meglátta a rókát a bokrok alatt sompolyogni. Odasuhant és megcirkógatta.

- Hogy vagy kedves Koma?

- Eredj a pokolba - csikorgatta fogát a róka.

- Ez nem szép tőled - lágyult meg a szél -, mennyi finom szagocskát, szimatocskát hoztam neked valamikor.

- Mit akarsz?

- Hát, sóhajtott a szél -, nagy sorban járok, megmondom őszintén: szív kellene nekünk.

A róka leült a csodálkozástól.

- Megbolondultatok?

- Úgy látszik, magunk között maradjon, de ez nem segít rajtam. Csak te segíthetsz azzal a kis eszeddel... ezt mindenki tudja...

- Nem bánom - csillant meg a róka szeme -, de előbb mutasd meg a nyulakat, mert éhes hassal nem tudok gondolkozni.

- Nem olyan egyszerű a dolog - húzta össze keskeny pofáját -, mert csak akkor marad élve a szív, ha valaki önként adja. De már nyomon vagyok.

És a hold már háromszor újult meg, mióta a Tél uralkodott, de a szél még mindig adós volt a szívvel. A Tél már toporzékol, mikor reggelenként megjelent.

- Szívet hozz nekem, te nyomorult!

S a Szél vágatott a rókához, akit meg is talált az árokparton, s a róka már messziről integetett bozontos farkával. Mellette állt egy félig megfagyott gólya. A szél felborzolta a gólya tollát, hogy valóság-e ilyenkor gólya? A gólya megsérült a vándorlaskor s eddig egy istállóban tartották a faluban, de tegnap megszökött, s most már tudta, hogy a nap neki csak egyszer megy le.

- Ez a barátunk hajlandó a szívet odaadni -- lelkendezett a róka, és a gólya bólintott.

- Odaadom - és a szeme szomorúan mosolygott.

- Bolond - suttogetta a róka. - Akkor menjünk - mondta hangosan - segíts neki.

És szelíden odaterelték a gólyát a Tél elé, aki kegyetlenül nevetett.

- Nem félsz?

- Itt az idő - bólintott a gólya - az enyém is és a tiéd is.

- Az enyém - hahotázott a Tél - az enyém? Na, ide azzal a szívvel!

A róka - mint aki jártas ebben a mesterségben - egy pillanat alatt átadta a dobogó, meleg szívet s a Tél vigyázva a mellébe tette, ahol eddig nem volt semmi.

- Boldog vagy, Hercegem? - hízelgett a Szél.

A Tél csak állt. Válláról lecsúszott a dérdolmány, jeges tagjaiban lüktetni kezdett a meleg vér, darabos arca meglágyult, elfordult, és szeme megcsordult.

- Boldog - suttogetta.

Azzal hanyatt dőlt az árokparton és vége volt.

SPORT

Mérkőzések hétről hétre

Közeledik az ős és lassan a végéhez ér az I. osztályú labdarúgó bajnokság első fele is. Az időjárás még kegyes volt a csapatokhoz, engedte a mérkőzések folyamatos lejátszását, eddig nem kellett egy összecsapást sem elhalasztani.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2025. 11. 01. Gyomaendrődi FC – Dévaványai SE 1 : 1
G.: Varga I.

Felsőházi és alsóházi csapatok mérték össze az erejüket a szomszédvári találkozóján, ahol a hazaiak képviselték a magasabb szintet. Mindjárt támadólag is léptek fel az elejétől, sorra jöttek a helyzetek is, de a támadók meglehetősen pontatlanul céloztak. Ekkor a vendég gárda igen megilletődött társaság képét mutatta. Fél óra kellett hozzá, hogy felvegyék a játék lökötő iramát, addigra már a vendéglátók számtalan helyzetet elpuskáltak. A félidőig egyik csapat sem tudott gólt szerezni, döntetlenel mehettek pihenni. A szünet után a vendégek is bátrabban kezdtek, ekkor már a hazaiaknak is kevesebb lehetőségük volt a gólszerzésre. Ki-ki meccs alakult ki a két csapat között és a 70. percben a hazaiak a vezetést is megszerezték. A vendégek nem adták fel, mentek előre a pontszerzés reményében, ami az utolsó percben szerzett góllal össze is jött számukra. Az első fél órában a Gyomaendrőd eldönthette volna a mérkőzést, ezt követően a Ványa is beleállt a mérkőzésbe és igazságos döntetlen lett a találkozó végeredménye.

2025. 11. 08. Békési FC – Gyomaendrődi FC 0 : 4
G.: Hanea M., Öngöl, Forgács G., Varga I.

Az utolsó helyezett otthonába látogatott a fél szemmel már a dobogó harmadik helyére is kacsingató gyomaendrődi gárda. Vendég rohamokkal indult a találkozó és a hazaiak gyermekded hibáit kihasználva a 20. percben már három találatnál jártak, amivel le is rendezték a mérkőzés érdemi részét. A félidő további részében már sem gól sem igazi helyzet nem adódott egyik csapat előtt sem. Ezen a találkozón a vendégcsapat az első félidőben több gólt rúgott, mint amennyi helyzetet kialakított. A második félidő harmadik percében újabb gólt szereztek a vendégek, amivel teljesen megsemmisítették a hazai elképzeléseket. Ezután a mérkőzés végéig szépen lecsordogáltak a percek különösebb helyzet és újabb találat nélkül. A mérkőzés eleji sokkbal nem tudott kijönni a hazai csapat és teljesen megérdemelt vendég győzelem született.

2025. 11. 15. Gyomaendrődi FC – Kondorosi TE 1 : 2
G.: Pecznik P.

Szomszédvári rangadót rendeztek az I. osztályú labdarúgó bajnokság 14. fordulójában. A házigazda Gyomaendrődi FC a dobogóért, a vendég Kondorosi TE a harmadik helyét megerősítendő csapott össze. Az előző fordulóban mindkét gárda nagyobb arányú győzelmet aratott, így minden adott volt egy jó mérkőzésre. Így is indult az összecsapás, egymásnak feszültek a csapatok nem kímélve egymást. Az első negyedórát követően

egy szép hazai támadás gólt eredményezett. Ezután a vendégek nyomtak, de csak a félidő finisében jött össze nekik az egyenlítés. A szünet előtt az egyik hazai játékos megkapta a második sárga lapját, így számára a szünet már a mérkőzés végét jelentette. A második félidőt az emberelőnyben kezdő Kondoros nagyon megnyomta és hat perc elteltével gólt szerzett, amivel átvette a vezetést. Ezután igen parázs hangulatú mérkőzés kerekedett, szabálytalanságok, vendég kiállítás a félidő közepén, majd az utolsó percben ismét hazai kiállítás, csak a gól nem jött össze egyik oldalon sem. Az indulatokkal teli rangadón, tucatnyi sárga és három piros lap is villant. A felfokozott hangulatú mérkőzésen volt minden, hátrányból fordítás, sok színes lap, gólok mindkét oldalon és végül kondorosi győzelem, amivel a vendégek megszilárdították helyüket a dobogó harmadik fokán.

2025. 11. 22. Jamina SE – Gyomaendrődi FC 0 : 1
G.: Hanea M.

Nem sok ideje maradt a vendégeknek az előző heti mérkőzés sebeinek gyógyítására, ismét rangadó következett az éllovasok mögötti csapatok részvételével. A Jamina gárdájával váltogatják egymást a negyedik ötödik helyen, attól függően kinek hogyan sikerül az előző forduló. Mindkét csapat a pontszerzés reményében vetette magát bele a küzdelembe, kulcskérdés lehetett ki szerzi az első gólt. Az első félidő kiegyenlített játékot hozott, úgy tűnt jól feltérképezték egymást a csapatok, jól felkészültek a másiktól, nem tudtak fogást találni egymáson. A második félidőben a Jamina szinte rá borította a pályát a vendégekre, de az a gól nem akart összejönni. A Gyomaendrőd a félidő közepén egyszer kiszabadult a szorításból és a szépen végigvitt támadást góllal zárták. Ezután is szinte felbillent a pálya, de a vendégek szervezett védelmét nem tudta feltörni a hazai csapat. Hiába támadta végig szinte az egész mérkőzést a vendéglátó együttes nem tudott gólt szerezni, ami egy kontrából a vendégeknek összejött, így Fortunával kézen fogva megnyerték a rangadót.

Fülöp Zoltán

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztó

tóládák, mosógépek,

- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- **ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!**
- **kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!**

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

VÁROSUNK Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1.

Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Főszerkesztő helyettes: Lehóczkiné Timár Irén * Szerkesztőség címe: Szabó Zoltánné Városunk szerkesztősége 5502 Gyomaendrőd, Endrődi u. 11. Tel. +36 20/519-8798 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Czank Gábor, Dávid Benajmin, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Klein Tünde, dr. Macsári Judit,

Polányi Éva, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László *

Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap elsején

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 *

<http://www.varosunkujags.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujags.hu